

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Stępińska (spr.)

Sędziowie: SO Magdalena Meroń-Pomarańska

SO Jarosław Tyrpa

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi N. H.

przy udziale Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, w sprawie do sygn. akt I C 1068/15/P

postanawia: 1. stwierdzić przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie do sygn. akt I C 1068/15/P;

2. przyznać od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie na rzecz N. H. kwotę 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych);

3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;

4. zasądzić od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie na rzecz N. H. kwotę 240,00 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

5. nakazać Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Podgórze w Krakowie zwrócić na rzecz N. H. kwotę 100,00 zł (sto złotych) uiszczoną tytułem opłaty sądowej od skargi.

SSO Magdalena Meroń-Pomarańska SSO Renata Stępińska SSO Jarosław Tyrpa

UZASADNIENIE

Skarżąca N. H. wniosła o: stwierdzenie przewlekłość postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, sygn. akt I C 1068/15/P, wydanie zaleceń Sądowi Rejonowemu, polegających na zobowiązaniu instytutu naukowo-badawczego do wydania niezwłocznie opinii w sprawie oraz wyznaczeniu terminu rozprawy, zobowiązanie Sądu Rejonowego do zapłaty na rzecz skarżącej kwoty 10.000 zł oraz zasądzenie od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie kosztów postępowania, w tym kosztów następstwa procesowego.

Uzasadniając skargę podniosła, że pozwem wysłanym w dniu 26 maja 2015 r. dochodzi zasądzenia od strony przeciwnej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia w związku z obrażeniami ciała doznanymi w wypadku drogowym. W pozwie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza ortopedy na okoliczność doznanych

uszkodzeń ciała. Strona przeciwna w odpowiedzi na pozew wniosła o dopuszczenie z opinii dowodu lekarz ortopedy i neurologa, celem ustalenia okoliczności związanych z wypadkiem drogowym. Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 17 lipca 2015 r. dopuścił dowód z opinii instytutu naukowo-badawczego, zlecając sporządzenie opinii w terminie nie przekraczającym 6 miesięcy. W ocenie skarżącej, uwagę zwraca już wątpliwa zasadność powołania dowodu z opinii instytutu naukowo-badawczego, bowiem obydwie strony postępowania wnosili o przeprowadzenie dowodu wyłącznie z opinii biegłego sądowego ortopedy, a nie instytutu badawczego. Zdaniem skarżącej powołanie opinii z instytutu naukowo-badawczego na tym etapie postępowania jest niezrozumiałe, a w konsekwencji prowadzi do rozpoznania sprawy z nieuzasadnioną zwłoką. W kontekście powyższego od dnia wniesienia pozwu do dnia złożenia skargi upłynął już ponad rok, a w tym czasie nie został nawet wyznaczony termin rozprawy.

Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie wniosł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W zakresie rozpoznania skargi w sprawie o sygn. akt I C 1068/15/P Sąd Okręgowy na podstawie analizy akt sprawy ustalił następującą sekwencję czynności procesowych:

- pozew został wniesiony w dniu 26 maja 2015 r.,
- zarządzeniem z dnia 1 czerwca 2015 r. Sędzia Referent doręczył odpis pozwu stronie pozwanej wzywając do złożenia odpowiedzi na pozew,
- w dniu 26 czerwca 2015 r. strona pozwana złożyła odpowiedź na pozew, wnioskując o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ortopedy, neurologa oraz ds. rekonstrukcji wypadków drogowych,
- postanowieniem z dnia 17 lipca 2015 r. Sąd dopuścił dowód z opinii instytutu naukowo-badawczego, na okoliczność ustalenia, czy odniesione przez powódkę obrażenia ciała powstały w wyniku zderzenia pojazdów oraz poniesionego przez nią uszczerbku, zobowiązując jednocześnie stronę pozwaną do uiszczenia zaliczki na poczet opinii w kwocie 1.500 zł, w terminie 2 tygodni pod rygorem pominięcia dowodu,
- strona pozwana w dniu 12 sierpnia 2015 r. uiszczyła w/w zaliczkę,
- w dniu 15 września 2015 r. Sąd wystosował odezwę do Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej UJ CM w K. zakreślając 12 miesięczny termin na sporządzenie opinii,
- w dniu 7 października 2015 r. instytut zwrócił się o nadesłanie akt, które wysłano 20 października 2015 r.,
- w dniu 27 listopada 2015 r. instytut przysłał pismo przedstawiające wstępną kalkulację przeprowadzenia opinii i wskazując na możliwy czas jej przeprowadzenia na 8-12 miesięcy, celem jej zaakceptowania w terminie 21 dni,
- zarządzeniem z dnia 12 lutego 2016 r. Sędzia Referent polecił przedłożenie akt Przewodniczącemu Wydziału, celem zmiany Referenta, z uwagi na delegację Sędziego od dnia 15 lutego 2016 r.,
- Przewodniczący zarządzeniem z dnia 1 marca 2016 r. zarządził przedstawienie akt po miesiącu,
- kolejnym zarządzeniem z dnia 20 kwietnia 2016 r. Przewodniczący dokonał zmiany Referenta,
- pismem z dnia 18 maja 2016 r. instytut zwrócił akta sprawy, bez wydania opinii, z powodu braku akceptacji warunków finansowych,
- zarządzeniem z dnia 30 maja 2016 r. Referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 4 sierpnia 2016 r., na termin wezwał świadka oraz powódkę, a także zwrócił się do placówek szpitalnych o przesłanie dokumentacji medycznej powódki związanej z leczeniem po przebytej kolizji drogowej w dniu 26 lipca 2013 r. oraz do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy o przesłanie akt IV K 887/13 i VW 3824/13.

W powyższym stanie sprawy nie budzi wątpliwości, że postępowanie Sądu Rejonowego w okresie od 27 listopada 2015 r. do maja 2016 r. jest dotknięte przewlekłością postępowania.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.2004.179.1843 ze zm.) określiła w art. 2 ust. 1 pojęcie przewlekłości postępowania, stanowiąc, że przewlekłość zachodzi wówczas, gdy postępowanie w danej sprawie trwa dłużej niż to jest to konieczne do wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenia dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron. Normatywna treść powołanego przepisu wskazuje zatem, że przewlekłość postępowania ma miejsce, gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, leżących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. „Przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki (...). Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 roku, II S 28/10, KZS 2010/11/50). Zwłoka stanowi kwalifikowane, tj. zawinione opóźnienie, stąd nie każde więc przedłużenie czynności postępowania stanowi naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, który Sąd Okręgowy w pełni podziela, ustalenie „zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11 maja 2005 roku, II S 26/05, Lex nr 151808). Należy stwierdzić, że w przypadku postępowań jurysdykcyjnych ocenie podlega terminowość dokonywania czynności zmierzających do rozstrzygnięcia sprawy, przy czym „sama długość postępowania nie przesądza jeszcze o tym, iż jest ono przewlekłe. Konieczne wskazanie na konkretne długotrwałe i nieuzasadnione zaniechanie sądu, względnie na dokonywanie czynności w sposób nieefektywny albo na działania, które jedynie pozorują podejmowania czynności w sprawie” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 września 2012 roku, I S 83/12, Lex nr 1217714).

Analiza akt sprawy nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego, że do rażącej i nie znajdującej uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy zwłoki doszło w okresie od 27 listopada 2015 r., kiedy to Instytut Medycyny Sądowej przedstawił wstępną kalkulację kosztów opinii i terminu jej wykonania, celem jej zaakceptowania w terminie 21 dni, do dnia wyznaczenia termin rozprawy w dniu 30 maja 2016 r. na dzień 4 sierpnia 2016 r. Tak długiego okresu przewlekłości postępowania nie można w żaden sposób usprawiedliwić. Natomiast nie sposób stwierdzić, że do przewlekłości postępowania doszło we wcześniejszym okresie, tj. od dnia 17 lipca 2015 r., kiedy to Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii instytutu naukowo-badawczego, zamiast z opinii biegłych różnych specjalności, o co wnioskowała strona pozwana. Skarga N. H. sprowadza się de facto do zarzutów, co do zasadności podjętych przez Sąd Rejonowy czynności procesowych, tj. dopuszczenia ww. dowodu, który skarżąca uznaje za niezrozumiały. Tymczasem Sąd w postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania bada jedynie, czy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jego zakończenia, ocenia terminowość i prawidłowość czynności sądowych. Natomiast nie ocenia prawidłowości rozstrzygnięć wydanych w sprawie. Kwestie merytoryczne dotyczące istoty tej sprawy mogą być podnoszone jedynie w postępowaniu odwoławczym. (postanowienie NSA W-wa z 7 marca 2014 r., OPP 18/14, LEX nr 1449840).

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy stwierdził przewlekłość postępowania prowadzonego do sygn. akt I C 1068/15/P, na podstawie art. 12 ust. 2 w/w ustawy.

Na podstawie art. 12 ust. 4 w/w ustawy przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego na rzecz skarżącej kwotę 3.000 złotych, uznając iż kwota ta jest adekwatna do stwierdzonego stopnia przewlekłości postępowania, jego przyczyn oraz dotkliwości dla skarżącej. Żądanie skarżącej przewyższające tę wartość było natomiast nieuzasadnione, jako wygórowane i nie znajdujące obiektywnego uzasadnienia w świetle wyżej wskazanych okoliczności, zwłaszcza przy uwzględnieniu wartości przedmiotu sporu.

Wobec wyznaczenia terminu rozprawy przez nowego Sędziego Referenta, nieuzasadnione było również żądanie skarżącej wydania zaleceń Sądowi Rejonowemu, polegających na wyznaczeniu terminu rozprawy. Odnosząc się z kolei do żądania wydania zaleceń polegających na zobowiązaniu instytutu naukowo-badawczego do wydania niezwłocznie opinii w sprawie, to również i on nie mógł zostać uwzględniony. Akta sprawy zostały bowiem zwrócone przez Katedrę i Zakład Medycyny Sądowej UJ CM w K., bez wykonania odezwy. Rolą Sądu Rejonowego będzie obecnie albo ponowienie odezwy (po uprzednim zaakceptowaniu przedłożonej kalkulacji), albo wyznaczenie biegłych poszczególnych specjalności, natomiast Sąd Okręgowy nie ma uprawnień do ingerowania w te czynności procesowe.

Mając na uwadze powyższe skarga w w/w zakresie podlegała oddaleniu, zgodnie z art. 12 ust. 1 w/w ustawy.

W przedmiocie kosztów niniejszego postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął na zasadzie § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Wobec zasadności skargi co do zasady, zwrotowi w trybie art. 17 ust. 3 w/w ustawy podlegała opłata w kwocie 100 zł.

SSO Magdalena Meroń-Pomarańska SSO Renata Stępińska SSO Jarosław Tyrpa